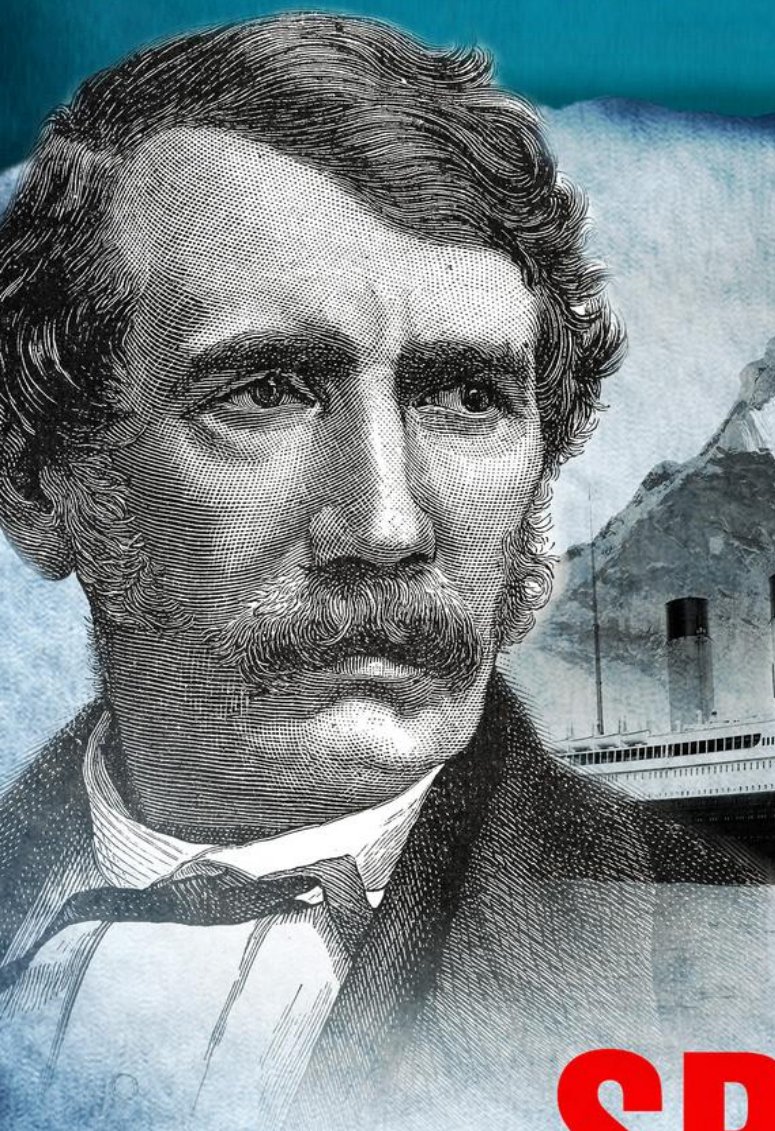

ALL VERDENS Historie

SAGA
EGMONT

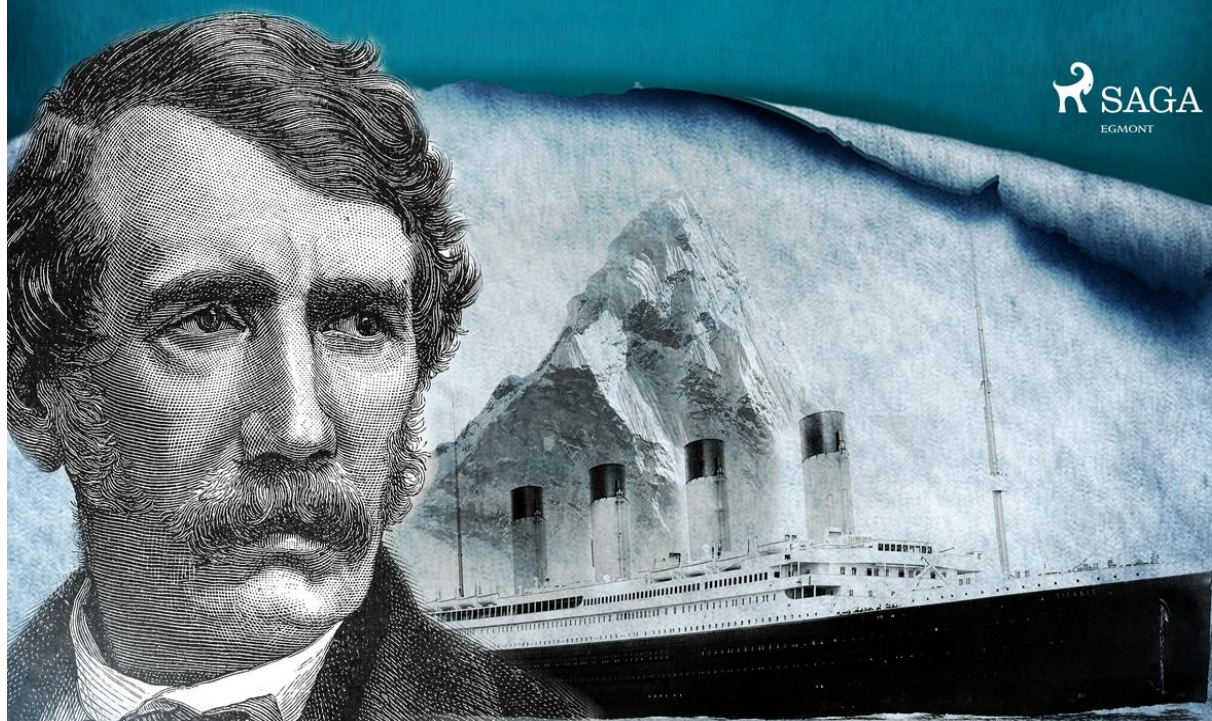

SPORLØST FORSVUNNET

ALL VERDENS

Historie

 SAGA
EGMONT

SPORLØST FORSVUNNET

All Verdens Historie

Sporløst forsvunnet

SAGA Egmont

Sporløst forsvunnet

IanDagnall Computing / Alamy Stock Photo , Shutterstock
Copyright © 2019, 2020 All verdens historie and SAGA Egmont

All rights reserved
ISBN: 9788726401455

1. e-book edition, 2020
Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com – a part of Egmont,
www.egmont.com

Sporløst forsvunnet

Siden oldtiden har mennesker etterlatt seg spor. Potteskår, pilspisser og ruiner vitner om hvordan kulturer har utviklet seg, og samtidskilder forteller historien. I dag kan forskere ta en DNA-prøve fra flere hundre år gamle hårstrå og kartlegge folkevandringer via strontiumanalyser. Det er altså nesten umulig å forsvinne sporeløst ut av historien. Derfor er det merkelig at ingen har kunnet forklare hvorfor den romerske niende legionen plutselig forsvant uten å etterlate seg fysiske spor eller inskripsjoner på steintavler og annaler. Det er også underlig at Englands tidligste koloni i Nord-Amerika ganske enkelt ble borte. Ingen vet hvor kolonistene ble av, og eiendelene deres er aldri funnet. I denne boken tar vi opp jakten på dem som forsvant sporeløst. Fra det indre av Afrika til farvannene i Bermudatriangelet, og fra bunnen av Atlanterhavet til toppen av verdens høyeste fjell, Mount Everest.

1. Forsvunnet i bermuda

Beretningene om en gulaktig tåke, mystiske vannvirvler og helt ustyrlige kompass har hyllet Bermudatriangelet inn i et hav av myter. I dag har forskerne parkert de ville teoriene om ufoer og undersjøiske riker og kommet med mer logiske og sannsynlige forklaringer.

En brumming fyller luften over flåtebasen Fort Lauderdale i Florida da fem Avenger-bombefly stiger til værs 5. desember 1945. Klokken er klokken 14.10, og de 13 unge besetningsmedlemmene som utgjør skvadronen Flight 19, sitter godt fastspent og er klare for dagens øvelse. Som ledd i treningen skal mennene suse ut over Atlanterhavet øst for Florida-kysten, der de skal slippe bombelasten i vannet.

Været er fint, og øvelsen burde ikke by på store problemer. Men noen timer senere mottar kontrolltårnet i Fort Lauderdale en melding over radioen fra Flight 19:

«Kan ikke lenger se land. Det ser ut til at vi er ute av kurs», lyder det fra cockpiten til skvadronsjef Charles Taylor.

«Hva er posisjonen deres?» spør operatøren.

«Vi vet ikke hvor vi er. Gjentar: Kan ikke se land», lyder stemmen over den sprakende linjen.

I ti minutter forsvinner kontakten med flyene. Men plutselig høres det rop fra de forskjellige pilotene over radioen:

«Vi finner ikke vest. Alt er feil. Vi kan ikke være sikre på noen som helst retning. Alt ser merkelig ut, selv havet», lyder det før forbindelsen brytes igjen.

Først etter 20 minutter kommer signalet tilbake. Skvadronsjef Taylor har av ukjente årsaker overlatt kommandoen til en av de andre pilotene, som i hakkende, skjelvende vendinger stammer frem de siste skjebnesvangre ordene man hører fra den amerikanske eskadrillen:

«Vi aner ikke hvor vi er ... alt er ... vi skjønner ingenting. Vannet er ikke lenger hvitt, det er grønt. Vi tror at vi kan være 225 miles (360 kilometer, red.) nordøst for basen ... Det ser ut til at vi flyr inn over opprørt hav ... dette er slutten!»

Få minutter etter den siste beskjeden letter et Mariner-fly med 13 mann om bord for å komme de fem flyene til unnsetning. Redningsflybåten setter kurs mot skvadronens antatte posisjon, men ti minutter senere mister Lauderdale-basen også kontakten med Mariner-flyet – og hører aldri fra mannskapet igjen.

DE FORSVUNNE ETTERLATER INGEN SPOR

Seks fly og 26 mann er forsvunnet, og selv om flere hundre skip og mer enn 300 fly undersøker området de neste fem døgnene, finner de ikke noe. Ingen redningsbåt i vannet. Ikke den minste lille oljeflekk på overflaten. Ikke én eneste vrakstump fra de forsvunne flyene dukker opp.

«Vi klarer ikke å finne noen plausibel forklaring på hva som har skjedd», fastslår de ansvarlige fra marineledelsen som undersøker saken. De melder så at det er sannsynlig at i hvert fall Mariner-flyet har eksplodert.

Den uforklarlige forsvinningen til Flight 19 er bare én av mange mysterier i det lunefulle havområdet kalt

Bermudatriangelet. I mer enn 100 år har skip og fly forsvunnet i området og aldri dukket opp igjen. Piloter, sjøfolk og reisende frykter farvannet der det ser ut til at naturlovene er satt ut av spill. Ingen kan føle seg trygge i det mystiske triangelet. Slik fremstår det i hvert fall på overflaten.

Flere århundrer før pilotene i Flight 19 forsvant, opplevde også Christofer Columbus noe merkelig da han som første europeer seilte inn i Bermudatriangelet i oktober 1492. Få dager før italieneren oppdaget den nye verden, oppførte kompasset seg underlig, og det ble enda mer mystisk da et merkelig lys viste seg på havet. Sjøfareren beskrev synet som «et lite voksllys som steg opp og ned».

Columbus' noe udetaljerte beskrivelse av synet i 1492 regnes som den første indikasjonen på at det foregår noe mystisk i Bermudatriangelet – også selv om ikke noe gikk galt for ekspedisjonsskipene denne oktoberdagen for mer enn 500 år siden.

I 1881 var det mannskapet på skipet Ellen Austin som kjente at hårene reiste seg på kroppen da de seilte inn i en tett tåke og plutselig så en skonnert drive rundt. Sjømennene fra Ellen Austin gikk om bord, men fant ingen spor av mennesker, verken levende eller døde. Det fremmede fartøyet var som et spøkelsesskip der alt levende var forsvunnet på uforklarlig vis.

Enda mer oppsiktsvekkende var det da den amerikanske marinens største forsyningsskip, USS Cyclops, forsvant sporløst i Bermudatriangelet på veien fra Barbados tilbake til England i 1918. Det ble ikke funnet en eneste vrakrest etter den nesten 200 meter lange og 19 000 tonn tunge giganten, og ikke ett lik fra den 309 mann store besetningen dukket opp. Det aller mest mystiske var at skipet ikke på noe tidspunkt sendte ut radiosignaler om at

de hadde problemer. Til alt overmål forsvant to av Cyclops' søsterskip på den samme ruten i 1941.

Det var likevel først i 1952 at en amerikansk journalist satte søkelys på mysteriet. I artikkelen «Havmysterium ved vår bakdør» i magasinet Fate beskrev han «et vanntriangel mellom Florida, Bermuda og Puerto Rico» som særlig farlig fordi atskillige skip og fly var forsvunnet i området – blant annet Flight 19. Det 1,3 millioner kvadratkilometer store havområdet i Atlanterhavet fikk senere sitt nåværende navn da en amerikansk forfatter i 1964 beskrev farvannet som «det dødelige Bermudatriangelet».

MAGNETFELT SKAPER FORSTYRRELSER

På 1960- og 1970-tallet kom den ene historien etter den andre om mystiske forsvinninger og nær døden-opplevelser. Besetninger på skip og fly fortalte igjen og igjen om en tett, gulaktig tåke, instrumenter og kompass som gikk amok, og voldsomt uvær som kom helt uten forvarsel. Stadig villere teorier om det såkalte dødstriangelet oppsto i kjølvannet av alle beretningene. Noen forklarte hendelsene med at ufoer suget til seg skip og fly fordi romvesener hadde en undervannsbasis i området, og andre utpekte det sagnomspunne øyriket Atlantis som årsaken – for hva kunne være mer opplagt enn at avansert teknologi fra undervannsriket trakk fartøyene ned på havets bunn?

Også mer seriøse forskere, blant annet meteorologer, geologer og oseanografer, har prøvd å forklare fenomenet. For uansett hvordan man snur og vender på det, er det et faktum at mer enn tusen personer har forsvunnet i området i løpet av de siste hundre årene. Men hvordan kan det ha skjedd?

En av forklaringene som ble lansert allerede på 1960-tallet, er at magnetfeltet i Bermudatriangelet får mystiske

ting til å skje. Det skal blant annet forklare hvorfor så mange piloter og sjøfolk gjennom tidene har opplevd at kompasset deres plutselig har begynt å snurre vilt og blitt helt ubrukelig, slik det skjedde for Flight 19.

Jordas magnetfelt oppstår fordi glødende jern og nikkel flyter rundt i jordkjernen, slik at det oppstår elektrisk strøm. Magnetisme kan påvirke kompassnåler og i teorien også flykropper og metallskroget på båter. Man antar at magnetfeltet er ekstra kraftig i Bermudatriangelet, og at det kan sette elektronikken i skip og fly ut av spill.

Problemet med teorien er bare at jordas magnetfelt i Bermudatriangelet slett ikke skiller seg ut. Over hele kloden skjer det gradvise endringer i magnetfeltet, men det gir så minimale utslag at det ifølge forskerne ikke har noen stor betydning for et kompass eller annet mekanisk utstyr. Og kompasset om bord på en fiskebåt i Nordsjøen blir nøyaktig like påvirket av magnetfeltet som et lasteskip i Bermudatriangelet. Under navigasjon spiller det imidlertid en rolle hvor nær ekvator et fartøy befinner seg, og derfor avviker avlesninger ved Bermudatriangelet fra andre steder. Denne kunnskapen hadde ikke Columbus i 1492, men en kaptein på 1900-tallet kan ikke bruke samme unnskyldning. Da var avvik på forskjellige steder av kloden kjent, og i dag er det en helt vanlig del av navigasjonen på havet. Mannskapet på skip vet at kompassnålen aldri peker mot den geografiske nordpolen, men mot den magnetiske nordpolen som ligger flere hundre kilometer fra den geografiske – for øyeblikket helt nord i Canada. Avviket ved Bermudatriangelet er på cirka 10 grader, men det kan være mer andre steder på kloden. Derfor må kompassbrukere alltid korrigere for kompassets misvisning, alt etter hvor de befinner seg. Amatørseilere – som ofte også har vært vitne til Bermudatriangelets luner – kunne kanskje miste

orienteringen hvis de var i farvannet for første gang og ikke tok høyde for misvisningen, men neppe erfarne sjøfolk.

Med dagens GPS-teknologi, som henter informasjon via satellitter, er feilaktige kompassavlesninger ikke lenger noe problem. Derfor hører ikke kystvaktene ved Bermudatriangelet lenger historier om kompassnåler som snurrer vilt. Men andre undersjøiske faktorer kan kanskje ha spilt inn ved forlisene i området.

GASS FRA GRUNNEN RAMMER SKIP

En annen populær forklaring på hendelsene i Bermudatriangelet er at metangass forårsaker ulykkene. Teorien går ut på at havbunnen i området flytter seg, noe som fører til store utbrudd av boblende metangass. Gassen stiger opp til havoverflaten og får skipene til å synke. Fartøyene mister rett og slett oppdriften, ifølge teorien.

Geologisk ligger Puerto Rico, som er det sørligste punktet i Bermudatriangelet, på en aktiv plategrense med høy tektonisk aktivitet. Den bidrar til å skape hyppige jordskjelv, slik at havbunnen under trekantområdet forskyver seg og kan frigi metangass. Registreringene av jordskjelv er imidlertid langt større sørøst for Puerto Rico, og området ved Bermudatriangelet er mindre rammet av jordskjelv enn mange andre steder i Atlanterhavet. Derimot er det et faktum at metangass bobler i undergrunnen. Den amerikanske geologiske forskningsinstitusjonen USGS har konstatert at det spesielt i den vestlige delen av Bermudatriangelet, nær Florida, finnes ganske store mengder metangass under havbunnen. Men selv om gassen ligger i undergrunnen, skjedde det siste store utbruddet ifølge USGS helt tilbake i siste istid, altså for mer enn 10 000 år siden.